

NOVĂCEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul X, Numărul 103 ❖ Luni, 24 Ianuarie 2022 ❖ ISSN 2392 – 6961

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE – 24 IANUARIE 1859

În fiecare an, la 24 ianuarie, românii sărbătoresc Unirea Principatelor Române din anul 1859, numită și „Mica Unire”, realizată sub conducerea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, un act de voință politică a celor două principate românești, Moldova și Țara Românească, prima etapă în crearea statului unitar român modern.

La mijlocul secolului al XIX-lea, soarta Principatelor Țării Românești și Moldovei se afla în mâinile Imperiului Otoman și ale Rusiei Țariste, care se opuneau unirii lor. Unirea celor două principate a început practic în anul 1848, atunci când s-a realizat uniunea vamală între Moldova și Țara Românească, în timpul domniilor lui Mihail Sturdza, respectiv Gheorghe Bibescu.

A urmat apoi Războiul Crimeii din 1853 – 1856, Franța, Anglia și Imperiul Otoman ieșind victorioase în fața Imperiului Rus.

La sfârșitul acestuia s-au desfășurat lucrările Congresului de la Paris din 1856, care a hotărât ca statutul definitiv al Principatelor să nu fie stabilit prin tratatul de pace, ci doar să se consulte dorința moldovenilor și muntenilor în problema Unirii. Astfel că, în 1857 s-au deshis lucrările Adunărilor ad-hoc, fiind adoptate rezoluții aproape identice, în care se cerea: Unirea Principatelor într-un singur stat, neutralitatea Principatelor Unite, autonomia în baza vechilor tratate cu Poarta Otomană, prinț străin, ales dintr-o dinastie domnitoare a Europei, moștenitorii urmând a fi crescuți în religia țării, adunarea obștească reprezentativă, una singură, ca putere legiuitoare.

Rezoluțiile au fost prezentate marilor puteri în cadrul Conferinței de Pace de la Paris din 1858, fiind semnată Convenția de la Paris prin care marile puteri europene acceptau uniunea între cele două țări, cu instituții proprii, dar cu armată și Curte de Justiție comune și cu o Comisie Centrală la Focșani, care urma să facă legi de interes comun.

Convenția de la Paris prevedea modul de organizare a Principatelor, dar nu specifica faptul că nu poate fi aceeași persoană atât domn al Moldovei, cât și domn al Țării Românești.

La 5 ianuarie 1859, în Moldova, Adunarea electivă formată din 48 de deputați l-a ales în unanimitate ca domn pe Alexandru Ioan Cuza, șeful partidei unioniștilor moldoveni.

În Țara Românească, unde alegerile urmau să se țină pe 24

ianuarie, locțiitorii domnești erau antiunioniști, iar Adunarea electivă era dominată de conservatori, astfel că bucureștenii au fost mobilizați pentru a susține candidatura lui Cuza.

În ședința din 24 ianuarie 1859, deputatul Vasile Boerescu a propus candidatura lui Alexandru Ioan Cuza, care a fost votat în unanimitate,

provocând nemulțumirea Porții Otomane și a Austriei, care au considerat alegerea drept o încălcare a Convenției de la Paris, însă în textul actului, cum am precizat mai sus, nu se prevedea ca domniile să fie persoane distincte.

Mihail Kogălniceanu afirma în discursul adresat domnitorului după alegere:

„Alegându-te pe tine domn... am voit să arătăm lumii aceea ce toată țara dorește: la legi noi, om nou... Fii dar omul epocii; fă ca legea să înlocuiască arbitrarul! Fă ca legea să fie tare, iar tu, Maria Ta, ca domn, fii bun, fii blând; fii bun mai ales cu aceia pentru care mai toți domniii trecuți au fost nepăsători sau răi. Nu uita că dacă cincizeci de deputați te-au ales domn, însă ai să domnești peste două milioane de oameni!”

Astfel, Cuza a devenit domnitor al celor două principate, iar unirea lor a fost recunoscută de către marile puteri pe parcursul domniei sale.

Prin Unirea Moldovei cu Țara Românească s-a format un stat unitar care a adoptat numele de România, cu Capitala la București, cu o singură Adunare și un singur Guvern. Era primul pas pe calea înfăptuirii statului național unitar român.

Prof. Alina Ramona ȚICU

ALEXANDRU IOAN CUZA

Doamna prof. Alina Ramona Țicu scrie în acest număr al publicației „Novăceanul” despre importanța actului istoric de la 24 ianuarie 1859 – Unirea Principatelor Române, sau cum a mai fost numită, „Mica Unire”, realizată sub conducerea domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Această Unire a fost însă umbră de Monstruoasa Coaliție când un grup de ofițeri sperjuri, inclusiv șeful gărzii

i-a ridicat din noroi tocmai pe aceia care în noaptea 11 februarie 1866 l-au silit să abdice, sub amenințarea pistoalelor.

Referitor la crima din 11 februarie, Eminescu spunea: „Vor trece veacuri și nu va exista român căruia să nu-i crape obrazul de rușine de câte ori va răsfoi istoria neamului său”.

Reformele preconizate de Cuza-unele înfăptuite- reprezentau împlinirea unor dreptăți istorice fără de care societatea modernă nu putea merge înainte. Cu toate obstrucțiile unor grupări politice de interese, multe reforme au fost împlinite. Una dintre acestea, degrevarea țăranilor de obligații care țineau încă de alcătuirile medievale și recunoașterea drepturilor de proprietate pe o suprafață de pământ de care moșii și strămoșii lor fuseseră deposedați în procesul polarizării sociale negative. Legea a pus interdicție deposedărilor ulterioare de pământul primit iar urmașii la conducerea țării au avut înțelepciunea să prelungească anii de interdicție. Sigur, legea a lăsat în suspensie unele măsuri ce trebuiau luate ulterior și care nu au fost luate ori cele luate au fost „palide”.

Fac o paranteză și ridic problema terenurilor cu care au fost împroprietăți locuitorii fostului sat Novaci-Străini, în Plaiul Novaci, terenuri confiscate de regimul comunist, pe care astăzi, sunt alții stăpâni.

Revenind la tematica articolului, trebuie spus că prin reformele lui Cuza s-a deschis drum drepturilor, libertăților și îndatoririlor moderne. S-au operat reforme în justiție și administrație și s-a introdus sistemul metric zecimal, modern. S-a introdus Codul civil și penal după model francez. Alexandru Ioan Cuza a unificat misiunile diplomatice de la Constantinopol, a creat un corp de armată unică pentru ambele țări, a contopit serviciul de vamă, a unificat cursul monetar și a înființat poliția națională. Stema noului stat a fost „Zimbrul și Vulturul”, iar ziua de 24 Ianuarie a devenit sărbătoare națională.

Tot sub domnia lui Cuza s-a dat cea mai completă lege de până atunci a învățământului care a dăinuit mult timp. Este și motivul pentru care multor unități din învățământ li s-a acordat denumirea „Alexandru Ioan Cuza”. Printre ele, a fost acordată această denumire și Școlii Gimnaziale Novaci, denumire care era inscripționată pe frontispiciul școlii și se găsește pe multe documente emise de școală, și nu înțeleg de ce nu se revine la denumirea inițială, fiindcă, așa cum spunea Mihai Eminescu, „CUZA-VODĂ-unul dintre Domnii cei mai patrioți din câți au fost vreodată în țările Dunării române”.

Constantin DĂRVĂREANU

ZIUA CULTURII NAȚIONALE, SĂRBĂTORITĂ LA NOVACI

Un eveniment cultural deosebit dedicat Zilei Culturii Naționale a avut loc în ziua de 14 ianuarie la Casa de Cultură Novaci, „**Dor de Eminescu, dor de poezie**”, în cadrul căruia a avut loc și lansarea volumului de debut în poezie „Printre stele și flori” al poetei Florentina Cuteanu. După cum se știe, încă din 2010, ziua de naștere a lui Mihai Eminescu a devenit zi a Culturii Naționale. Astfel, cu acest prilej s-au desfășurat o serie de activități în colaborare cu Liceul

Teoretic Novaci și Școala Gimnazială Novaci. Programul activităților a fost unul complex, iar elevii și cadrele didactice implicate au dovedit talent, perseverență și seriozitate în tot ceea ce au realizat. Coordonatoarea acestui frumos eveniment a fost doamna profesoară Elena Basarabă, directoarea Casei de Cultură din Novaci iar la activități a fost prezentă și delegația Cultul Eroilor Gorj.

Și fiindcă Mihai Eminescu a dovedit o bună educație filosofică și o putere infinită de a străbate mai multe domenii literare, fie prin pagini de poezie, traduceri, proză și proiecte dramatice, doamna profesoară Fîru Iuliana a împărtășit celor prezenți aspecte legate de opera marelui om de cultură. A urmat un program artistic unde au fost prezentate cântece minunate pe versuri eminesciene unde s-au remarcat Larisa Șimon la chitară, elevii Magda Popescu și Ionuț Forțofoi care au cântat „Pe lângă plopii fără soț” și câteva recitări pline de sensibilitate ale unor poezii din creația marelui poet, transmise de elevii: Popescu Ioana, Paraschivescu Daria, Cuteanu Ana și Ștefania Avramescu.

În partea a doua a evenimentului, doamna învățătoare Florentina Cuteanu a prezentat primul său volum de poezie intitulat „Printre stele și flori”, realizat la Editura Semne din București în noiembrie 2021. Volumul cuprinde 248 de pagini, în care sunt prezentate un număr de 122 poezii, grupate pe cinci teme: de dragoste (22), despre natură (27), de suflet (30), patriotice (20) și sociale (23). Poeziile sunt toate datate și marea lor majoritate sunt scrise în anul 2021.

Evenimentul cultural s-a dovedit a fi un moment de suflet dedicat poeziei, un prilej de meditație și bucurie. Viața este fabuloasă atunci când poți să alegi doar frumosul din oameni, gânduri sau idei.

Așadar, prin totalitatea activităților desfășurate, s-a reușit implicarea elevilor atât în promovarea culturii naționale, cât și în cea a valorilor culturale autentice, iar dacă ar fi să-l citez pe Constantin Noica, *Eminescu este omul deplin al culturii române, o conștiință de cultură deschisă către tot.*

Prof. Alina Ramona ȚICU

ALEXANDRU IOAN CUZA

Urmare din pag. 1

Aș mai adăuga măsurile de organizare a Statului ca un stat independent, lipsindu-i doar cuvântul care să-l definească, de parcă pentru România lipsea acest cuvânt din dicționarele Apusului, cum observa Eminescu. La 24 ianuarie 1859, prin alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor în Moldova și Țara Românească avea să se constituie statul național român, etapă importantă de împlinire a aspirațiilor poporului român pentru dobândirea independenței și desăvârșirea unirii depline. Și atunci, de ce, alesul din 1859, prin voința națională, a fost trădat de grupul conservatorilor și liberalilor care au alcătuit alianța politică „monstruoasa coalitie” având drept scop înlăturarea domnitorului și impunerea pe tronul țării a unui principe străin?

Tot Eminescu, spunea: „De atunci am dat zi cu zi și an cu an îndărăt”.

Din păcate, nici astăzi nu prea mergem înainte.

Pavel Coruț:

„CUZA - INIMĂ-DE-STEĂ

*Prefă-te, inimă, în foc,
Aprinde candelă, diseară,
Pribeagului fără noroc,
Stăpânului furat de țară!
Și fă-te, inimă, stejar,
Să-i dai a umbrei mângâiere,
Că s-a hrănit doar din amar
Și s-a-mbătat doar cu durere!
Smulgeți coroana cea de spini,
Lăsați-i fruntea în lumină,
Pribeagului printre străini,
Stăpânului lipsit de vină!
Să-și poarte ochii către noi,
Iertarea lui ni-e izbăvire,
Căci am ajuns pustii și goi,
Săraci la minte și simțire.
Pe noi, în Cer, el ne-ar fi vrut,
Căci se făcuse a noastră vrere,
Noi l-am trădat și l-am vândut,
Orbiți de patimi și avere!
Primește-l, Doamne-n Casa Ta,
Pe Domnul trist și-nsingurat,
Pe Cuza - Inimă-de-stea
Și iartă-ne că l-am trădat!”*

CADOU MINUNAT DE CRĂCIUN

La noi, la români, colindatul este un obicei care se practică în toate regiunile țării, din Maramureș în Dobrogea, din Oltenia până în Moldova și Bucovina.

Colindatul este o lucrare misionară și o vestire a bucuriei, a păcii și a iubirii, ca daruri ale lui Dumnezeu pentru oameni, iar colindele sunt expresia muzicală populară a unității de credință și de neam a românilor.

Este și ceea ce a făcut grupul de colindători: Cătălin, Mara, Alex, Iulia, Nicoleta, Lucian, Florin și Diana, înființat către sfârșitul anului 2021 din inițiativa lui Cătălin Pilea.

Colindele tradiționale prezentate de grupul de colindători s-au referit cu prioritate la sărbătoarea Nașterii Domnului, fiind expresia cea mai vie a culturii duhovnicești populare, o prelungire a Liturghiei și a slujbelor de Crăciun săvârșite în biserică. Îmbrăcați în costume specifice portului păstoresc, tinerii colindători, nu numai că au încântat pe cei prezenți la Biserica „Sf. Ioan Botezătorul” păstorită de preoții Ion Coconețu și Valentin Lăcătușu, cât și pe cei din alte locuri, chiar și la Rânca, dar au demonstrat că tradiția colindelor trebuie cultivată ca mod de întărire a unității de credință și de neam a poporului român, cât și pentru a spori bucuria în familie, în biserică și în societate într-o vreme când lumea este lovită de necazuri, tristețe și când cei de la putere au cam uitat să-și întoarcă fața spre cei mulți.

A fost un cadou minunat oferit cu generozitate de grupul de colindători, ca vestitori ai Nașterii Domnului Iisus Hristos.

Aceleași gânduri și frumoase aprecieri și pentru grupul de colindători de la Biserica din Pociovaliștea, preot, Cornel Popescu, grup pregătit de Gheorghiuță Epure, primarul comunei Polovragi.

Felicitări ambelor grupuri de colindători.

Constantin DĂRVĂREANU

MIHAI EMINESCU ȘI ZIUA CULTURII NAȚIONALE

Mihai Eminescu s-a născut la Botoșani, la 15 ianuarie 1850, al șaptelea copil din cei 11 ai lui Gheorghe și Raluca Eminovici. A fost botezat la Biserica Uspenia din Botoșani.

După nașterea sa, familia a locuit când în Botoșani, când la moșia cumpărată la Ipotești, unde se vor muta în toamna anului 1854. Copilăria și-a petrecut-o atât la Botoșani, cât mai ales la Ipotești, unde va cunoaște adevărata frumusețe a naturii și oamenilor, surse de inspirație pentru viitorul mare poet.

Anul acesta, la 15 ianuarie, s-au împlinit 172 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu. Se știe că ziua de 15 ianuarie a fost aleasă și declarată ZIUA CULTURII NAȚIONALE, ca un omagiu adus marelui nostru poet național, Mihai Eminescu, despre care, G. Ibrăileanu a spus: „Eminescu este unul din exemplarele cele mai

splendide pe care le-a produs umanitatea”, iar Tudor Vianu, spunea: „Poezia lui Eminescu evocă o imagine a lumii înzestrată cu toate dimensiunile prelungite până la limita lor cea mai îndepărtată”.

Sărbătorind Ziua Culturii Naționale, pe care ar trebui să o sărbătorim în fiecare zi, nu doar la 15 ianuarie, îl sărbătorim pe Mihai Eminescu, poetul nepereche despre care este greu de scris pentru că orice cuvânt ai folosi, nu se poate ridica la valoarea marelui nostru poet național.

Într-o lume în care cu greu sunt apreciate valorile, publicația „Novăceanul” încearcă să stingă dorul de Eminescu cu câteva dintre cele mai frumoase poezii ale marelui nostru poet național.

DORINȚA

Vino-n codru la izvorul
Care tremură pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund.
Și în brațele-mi întinse
Să alergi, pe piept să-mi cazi,
Să-ți desprind din creștet vălul,
Să-l ridic de pe obraz.
Pe genunchii mei ședea-vei,
Vom fi singuri-singurei,
Iar în păr înfiorate
Or să-ți cadă flori de tei.
Fruntea albă-n părul galben
Pe-al meu braț încet s-o culci,
Lăsând pradă gurii mele
Ale tale buze dulci...
Vom visa un vis ferice,
Îngâna-ne-vor c-un cânt
Singuratice izvoare,
Blânda batere de vânt;
Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei deasupra noastră
Or să cadă rânduri-rânduri.

ATÂT DE FRAGEDĂ

Atât de fragedă, te-asemeni
Cu floarea albă de cireș,
Și ca un înger dintre oameni
În calea vieții mele ieși.
Abia atunci covorul moale,
Mătasa sună sub picior,
Și de la creștet până-n poale
Plutești ca visul de ușor.
Din încrețirea lungii rochii
Răsai ca marmura în loc-
S-atârnă sufletu-mi de ochii
Cei plini de lacrimi și noroc.
O, vis ferice de iubire,
Mireasă blondă din povești,
Nu mai zâmbi! A ta zâmbire
Mi-arată cât de dulce ești,
Cât poți cu-a farmecului noapte
Să-ntuneci ochii mei pe veci,
Cu-a gurii tale calde șoapte,
Cu-mbrățișări de brațe reci.

Deodată trece-o cugetare
Un vâl pe ochii tăi fierbinți:
E-ntunecata renunțare,
E umbra dulcilor dorinți.
Te duci, ș-am înțeles prea bine
Să nu mă țin de pasul tău,
Pierdută vecinic pentru mine,
Mireasa sufletului meu!
Că te-am zărit e a mea vină
Și vecinic n-o să mi-o iert,
Spăși-voi visul de lumină
Tinzându-mi dreapta în deșert.
Ș-o să-mi răsați ca o icoană
A pururi verginei Marii,
Pe fruntea ta purtând coroană-
Unde te duci? Când o să vii?

O, RĂMÂI

„O, rămâi, rămâi la mine,
Te iubesc atât de mult!
Ale tale doruri toate
Numai eu știu să le-ascult;
În al umbrei întuneric
Te asemăn unui prinț,
Ce se uit-adânc în ape
Cu ochi negri și cumiști;
Și prin vuietul de valuri,
Prin mișcarea naltei ierbi,
Eu te fac s-auzi în taină
Mersul cârdului de cerbi;
Eu te văd răpit de farmec
Cum îngâni cu glas domol,
În a apei strălucire
Întinzând piciorul gol
Și privind în luna plină
La văpaia de pe lacuri,
Anii tăi se par ca clipe,
Clipe dulci se par ca veacuri”.
Astfel zise lin pădurea,
Bolți asupra-mi clătînând;
Șuieram l-a ei chemare
Ș-am ieșit în câmp răsând.
Astăzi chiar de m-aș întoarce
A-nțelrge n-o mai pot...
Unde ești, copilărie,
Cu pădurea ta cu tot?
1879

Au trecut, așadar, 172 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu. În acest mijloc de ianuarie, ni s-a făcut dor de Eminescu, dor care nu poate fi stins niciodată. Eminescu este cel dintâi poet care a dat un stil sufletului românesc, poetul de geniu, eroul culturii noastre moderne, despre care s-a scris atât de mult și nu se va termina niciodată a se scrie. Publicația „Novăceanul”, vă prezintă, în continuare, două poezii dedicate marelui Eminescu.

Adrian Păunescu DOR DE EMINESCU

Într-o lume relativă
Ce-a făcut și-a desfăcut
Eminescu-i remușcarea
Dorului de absolut.
Dacă unu și cu unu
Nu mai vor să facă doi,
Eminescu este chipul
Infinitului din noi.
Fără el oricare lucru
Și-ar urma cărarea sa,
Fără el chiar steaua noastră
Dintre stele ar cădea.
Pe pământul vechii Dacii
Când mai mare, când mai mic,
Dacă n-ar fi Eminescu
Viața nu ne-ar fi nimic.
El Moldovei îi e fiul
Și Munteniei nepot,
L-a-nfiat întreg Ardealul,
Eminescu-i peste tot!
Într-o lume relativă
Mai avem un nume sfânt,
Eminescu-i România
Tăinuită în cuvânt.

Marin Sorescu TREBUIAU SĂ POARTE UN NUME

Eminescu n-a existat.
A existat numai o țară frumoasă
La o margine de mare
Unde valurile fac noduri albe,

Ca o barbă nepieptănată de crai
Și niște ape ca niște copaci curgători
În care luna își avea cuiabar rotit.
Și mai ales, au existat niște oameni simpli
Pe care-i chema: Mircea cel Bătrân,
Ștefan cel Mare,
Sau mai simplu: ciobani și plugari,
Cărora le plăcea să spună,
Seara, în jurul focului poezii-
„Miorița” și „Luceafărul” și „Scrisoarea III”.

Dar fiindcă auzeau mereu
Lătrând la stâna lor căinii,
Plecau să se bată cu tătarii
Și cu avarii și cu hunii și cu leșii
Și cu turcii.
În timpul care le rămânea liber
Între două primejdii,
Acești oameni făceau din fluierle lor
Jgheaburi.
Pentru lacrimile pietrelor înduioșate,
De curgeau doinele la vale
Pe toți munții Moldovei și ai Munteniei
Și ai Țării Bârsei și ai Țării Vrancei
Și ai altor țări românești.
Au mai existat și niște codri adânci
Și un tânăr care vorbea cu ei,
Întrebându-i ce se tot leagănă fără vânt?
Acest tânăr cu ochi mari,
Cât istoria noastră,
Trecea bătut de gânduri
Din cartea cirilică în cartea vieții,
Tot numărând plopul luminii, ai dreptății,
ai iubirii,
Care îi ieșeau mereu fără soț
Au mai existat și niște tei,
Și cei doi îndrăgostiți
Care știau să le troienească toată floarea
Într-un sărut.
Și niște păsări ori niște nouri
Care tot colindau pe deasupra lor
Ca lungi și mișcătoare șesuri.
Și pentru că toate acestea
Trebuiau să poarte un nume,
Un singur nume,
Li s-a spus Eminescu.

Cum publicația „Novăceanul” apare de regulă în a doua parte a fiecărei luni, ne facem și noi datoria, celebrându-l pe poetul național Mihai Eminescu, reper al genialității și expresivității pus în slujba valorilor umane fundamentale.

Spunem în prima parte a articolului că „Ziua Națională a României”

trebuie să o sărbătorim în fiecare zi. Tudor Arghezi, spunea: „Să ne aducem pururi aminte de Eminescu”, pe care să-l avem mereu în suflet și inimă.

Constantin DĂRVĂREANU

VREMURI TULBURI

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

Se spune că omul când își pierde speranța, își încetează existența. Așa se pare că este la noi acum. Vin din nou ambulanțele cu bolnavii de Covid 19 din valul 5, sau Omicron. Unii dintre cercetători arată că populația României, în proporție de 80-85%, ar fi avut Covid 19, fără a avea vreun simptom. Pe de altă parte, nici marile centre mondiale de cercetare în domeniu nu prea știu cum este cu această boală, pentru care omenirea a dat multe milioane de dolari.

De Crăciun, de Anul Nou, de Bobotează sau de Sfântul Ion oamenii nu prea au ieșit din casă. Doar cei care au mașini, au mers la munte sau la mare, dar și lor le-a fost teamă de ceea ce s-ar putea întâmpla. Nu știm când se va termina valul 5. Avem însă un precedent în gripa spaniolă din 1918-1919, care ar fi provocat circa 50 de milioane de decese, și apoi s-a terminat, așa, dintr-o dată.

La noi, ca și cum nu ajungea Covid 19, odată cu Anul Nou au început scumpirile: gazele și curentul au urcat de 2-3 ori, alimentele și ele cu 25-30%, iar restul mărfurilor industriale au săltat și ele cu câteva procente. În București nu prea este căldură, pentru că țevile sunt sparte, așa că vom petrece iarna cu cojoacele. Cei ce nu au cojoace, probabil că se gândesc la vară, când va fi foarte cald. Și acum vreo 32 de ani speram să avem căldură în casă, dar nu s-a întâmplat așa. Acum nu mai avem nici industrie, oamenii iau în cea mai mare parte salariul minim, iar acei bătrâni și bolnavi, care au contribuit zeci de ani, stagiul complet la bugetul asigurărilor sociale, au cam 1500-2000 lei pensie.

Războiul este o temă a zilei alături de Covid 19 și de scumpirile de fiecare zi. Cei mai mulți se întreabă de ce marile puteri nu se înțeleg. Din câte am observat, par a fi două principii: unii vor să fie primii, Occidentalii, iar alții, Orientalul, de la care au plecat toate științele. Se pare că civilizația se întoarce iar în Orient, unde au avut loc primele așezări umane care purtau numele de orașe. Toate acestea presupun ca puterile supranaționale să își aroge dreptul de a conduce în privința energiilor, întreprinderilor, producțiilor agricole etc. Tot mai mulți oameni au devenit salahori ai acestor multinaționale, lăsând la o parte toate treburile lăsate în paragină.

Din câte am înțeles, zilele acestea a avut loc între Rusia și NATO o întâlnire care s-a soldat cu un eșec. Este o problemă mai veche, de la sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial, de la Yalta. După Conferința din 1989, de la Malta, Rusia (URSS) cerea ca în statele din estul Europei să nu se aducă trupe străine. Dar occidentalii nu au ținut cont de aceasta și țările din Europa de Est au intrat în NATO. S-a ajuns la problema ucraineană, care printr-o lovitură de stat a ieșit de sub dominația Rusiei. Aceasta a înfuriat Rusia și probabil că va fi război. Iar când scriu acest articol, Ucraina și Polonia suferă un atac cibernetic. Armata ucraineană nu le poate ține piept rușilor. Se pare că la frontiera dintre Rusia și Bielorusia ar fi 3 regimente cam la 250 km de Kiev. Din câte scriu ziarele din occident, noi nu prea avem acces la cel din est, planul rușilor este de a deschide un front în sud, cu cei vreo 25.000 de oameni din Transnistria, și așa ajungem din nou la frontiera cu armata Rusiei.

Între timp, a fost o revoltă în Kazahstan, care are și ea o rafinărie la Constanța. Scandalul a plecat din cauza combustibilului pe care îl folosesc kazahii, respectiv gazul lichefiat care alimentează motoarele mașinilor. Prețul era mai mic de vreo două ori ca la noi, și totuși oamenii cereau să se ieftinească prețul acestui produs. Autoritățile statului au revenit la vechiul preț, dar populația nu a cedat. Se pare că au venit cei din străinătate. Au luat cu asalt marile orașe, inclusiv capitala, au spart magazinele, depozitele de arme, de unde au luat vreo 6 avioane etc. Se pare că ar fi fost revolte chiar la Baikonur, care este cosmodromul rușilor. Președintele Tokaev l-a sunat pe Putin și imediat vreo 2500 de parașutiști au fost aduși din 6 țări: Armenia, Kyrgyzstan, Tadjikistan, Rusia, Bielorusia și Kazahstan. Se pare că ar fi fost talibani din sud, mercenari din mai multe țări din lumea musulmană. Presa occidentală ar fi spus că Turcia, sprijinită de Marea Britanie, țintește spre Asia Centrală. Turcii, s-a văzut că au sprijinit azerii în conflictul cu Armenia, cărora le-ar fi dat arme sofisticate.

De fapt este o competiție între resursele pe care le conține planeta. Uniunea Europeană ar ținti spre grăul Ucrainei, iar Kazahstanul la resursele imense de petrol și gaze pe care le vrea Turcia. Noile mari puteri de la nivel global, ca și cele mijlocii, cum ar fi Turcia, visează la împărăția lor de a lumina multe țări, de la Orientul Apropiat și cel Mijlociu, la Africa de Nord. Nu ar fi exclus ca să ne trezim dintr-odată că am depinde de turci, așa cum a fost vreo 400 de ani. Oamenii au fost de vreo 300.000 de ani ființe războinice. S-a constatat că omul din Neanderthal, cum era denumit omul până acum 30.000 de ani, avea răni de sulițe, capul strivit de cuțite etc. Acum, un război între Est și Vest ar fi o catastrofă la adresa întregii lumi. Se spune că Rusia și SUA au cam aceleași arme nucleare. Toate cercetările arată, că odată ridicate în aer, ar fi un dezastru pentru toți oamenii. Se pare că ar scăpa doar vreo 200.000 de oameni din Emisfera Sudică. Restul ar muri din cauza efectelor luminii, de 15 ori mai mare decât lumina zilei, a tunetelor care vor răsturna peste oameni toate clădirile, și a efectului radiațiilor, care va genera tot felul de virusuri, microbi etc. Au mai fost în istoria omenirii încă vreo 4 cataclisme, dar acesta le va întreci pe toate. Așa că virusul Covid 19 cu care ne luptăm acum, prețul gazului și al curentului, dar mai ales al războaielor, este posibil să ducă la sfârșitul existenței multora dintre semenii.

MESAJE EMOȚIONANTE DIN PARTEA COLEEGILOR PENTRU ELEVUL CAROL ȚIȚA

Carol Țița, elev al Liceului Teoretic Novaci, clasa a XI-a, s-a stins din viață după lupta cu o boală grea care l-a învins la doar 17 ani. Tânărul, se lupta de mai bine de un an și jumătate cu această boală necruțătoare, frecventând cursurile din spital. Joi, 13 ianuarie, tânărul Carol Țița a fost condus pe ultimul drum. Marcați de tragedie, elevii Liceului Teoretic Novaci i-au adresat mesaje emoționante:

C.D.

CONSILIUL ȘCOLAR AL ELEVILOR – LICEUL TEORETIC NOVACI

Amalgamul de emoții pe care îl simt în timp ce scriu acest mesaj e imposibil de definit. Nu l-am cunoscut pe Carol, dar am simțit amprenta pe care și-a pus-o moartea lui asupra noastră, a elevilor, asupra mea. Carol va rămâne o emblemă a puterii în sufletele noastre, iar acum sunt sigură că ne privește din înaltul cerului, mângâindu-ne cu priviri calde și șoptindu-ne că e într-un loc mai bun.

Carol, luptă și fă-ți loc printre stele!

Maria Dăianu

Noi, elevii Liceului Teoretic Novaci îți aducem un ultim omagiu, prin gânduri așternute cu sensibilitate pe hârtie, sau purtându-te în inimile noastre. „Soarele vieții a apus pentru o ființă atât de dragă nouă. În acest Univers al tristeții ne rămân stelele amintirilor, care să ne aline durerea. Îngerii să vegheze drumul său lin către Dumnezeu. În acest moment dureros, cuvintele sunt de prisos. Lacrimile noastre nu se pot opri, suntem foarte îndurerăți de această pierdere. Condoleanțe! Drum lin spre îngeri, dragul nostru!”

Colectivul clasei a X-a B

„Și uite-așa, suflet blând

Te-ai ridicat la cer.

Creatorul tău, Cel Sfânt

Te-a vrut lângă El!

Când Carol a părăsit această lume, să folosim drept alinare gândul că sufletul său ne veghează și se odihnește în pace!” -Colectivul clasei a X-a D

„Am primit vestea și nu ne-a venit să credem. Nu te cunoșteam personal, însă știam că ești un băiat puternic și luptător. Ne pare extrem de rău. Poate că nu mai ești printre noi, însă acum ești printre îngeri.

Condoleanțe familiei și multă putere în continuare!”

Colectivul clasei a IX-a C

„Ți-am cunoscut povestea, fiind profund impresionat de puterea și de voința ta de fier. Vei trăi veșnic în inimile noastre ca un campion, ca un luptător ce a înfruntat totul cu fruntea sus și cu zâmbetul pe buze. Deși nu te-am cunoscut, te-am simțit aproape ca pe un tovarăș de nădejde. Calea să îți fie luminată, Carol!”

Colectivul clasei a X-a A

„Am aflat cu tristețe fără margini de pierderea ființei dragi. De azi înainte nu-l vom mai căuta în telefon sau acasă. De azi înainte îl vom căuta doar în inimile noastre, singurul loc de unde nu va mai pleca niciodată. Nu pot să cred că ai plecat atât de repede, lăsându-ne un gol în suflet. Parcă ieri ne ciondăneam prin centru și ziceam că o să creștem și o să mergem la plimbări, iar acum tu ne veghezi de sus. Drum lin, dragul meu!”

Cristina Vreja

„Cred că nu este durere mai mare și mai coplășitoare pe lumea asta decât durerea care te sfășie atunci când îți pierzi copilul. Personal, nu l-am cunoscut pe Carol, însă cred cu tărie că menirea lui Carol a fost de a ne arată tuturor un exemplu, un exemplu de luptător, care a sperat până în ultimul moment că totul va fi bine și că se va rezolva. Cred că Dumnezeu a decis ca acesta să-și urmeze drumul în înaltul cerului alături de îngerii săi, pentru că și Carol este un înger, care își va veghea părinții de acolo de sus! Mult întristate și îndoliatei familiei, vreau să le transmit sincere condoleanțe! Carol va fi cu voi pururea, iar când veți vrea să-l vedeți, să vă uitați pe bolta cerească, el va străluci printre miile de stele.”

„Ne este nespuse de greu să credem că ai încetat din viață... Se pare că Dumnezeu a vrut să te aibă lângă el...”

În aceste clipe pline de tristețe ne este greu să ne găsim cuvintele potrivite pentru a ne exprima durerea. Ai fost un luptător și un exemplu bun de urmat pentru oricine. Ne-ai învățat cel mai important lucru: că trebuie să gândim pozitiv și făcând asta îi vom da mereu vieții noastre o nuanță de roz. Multă putere familiei!

Drum lin spre cer! Dumnezeu să te odihnească în liniște și pace!”

Colectivul clasei a XII-a B

O adevărată lecție de viață

PUTEREA EXEMPLULUI MAMEI MELE

Am citit undeva că, cineva a întrebat pe fiica lui Aristotel numită Pitias: „Ce culoare îți place mai mult? Ea a răspuns: Acea care se naște din pudoarea de pe obrazul oamenilor cinstiți”.

„Cea dintâi educație e cea mai importantă. Ea este în seama mamelor”.

(J. J. Rousseau)

Prin felul de a fi, de a se comporta și de a povesti din întâmplările din viața ei, mama a avut o influență pozitivă, hotărâtoare asupra mea. A-L iubi pe Dumnezeu înainte de oricine și orice pe această lume, a fost Credința pe care am moștenit-o de la ea. În acest sens, voi relata două întâmplări care mi-au fost povestite de mama, din viața sa: despre post și despre feciorie-castitate.

Despre post

În casa părinților ei se țineau cu strictețe toate posturile de peste an, inclusiv de către copii. Odată, într-o zi de post, pe când mama avea doar șapte ani, iar părinții și frații ei plecaseră de-acasă, ei îi venise poftă să mănânce ouă în tigaie. Și dacă i-a venit poftă, ea le-a pregătit și a început să înfulece. Dar... n-a apucat să ia de două-trei ori din ceea ce-și pregătise, că a auzit pașii părinților și fraților care s-au întors acasă.

Atunci, la repezeală, de frică să nu fie văzută, în nepriceperea ei puerilă, a luat tigaia cu ouăle prăjite și s-a urcat în pod. Sigur că mirosul de prăjeală de la ouă a rămas în casă.

-Unde-ai pitulat tigaia, în care-ai prăjit ouăle, Lenuță, a întrebat-o mama ei.

-În pod! – a răspuns mămica mea, ce fusese prinsă cu mâța-n sac.

-Ai ascuns-o de noi, dar tu nu gândești că te-a văzut Dumnezeu?

-Dar dacă o ascundeam sub pat, mă mai vedea Dumnezeu? – a întrebat mămica mea, în nesocotința ei.

-Dumnezeu vede și în fundul pământului, fiindcă El vede peste tot! Făcând rău, pe Dumnezeu ÎL supărăm. Postul este o stăpânire de sine care îmblânzește și fiarele, cu atât mai mult pe oameni. Și-apoi, postul, pe mulți i-a făcut sănătoși.

Despre feciorie-castitate

Făcând trecerea de la importanța postului, pentru a vorbi despre feciorie, în preambul, mama mi-a zis:

-Firea trupului fiind oarbă și mută, nu te poți înțelege cu el, decât prin osteneală, post și foame. Iar acestea, conduse după dreapta socoteală, nu dăunează, ci îmblânzesc trupul și-l fac smerit și supus lui Dumnezeu.

O întâmplare adevărată din viața mamei mele, din care eu am conștientizat cât de importantă este onoarea în viața fiecărui om, și care merită relatată, este următoarea.

Odată, pe când mămica era fecioară, au venit la fratele ei cel mare, care se pricepea și la frizerie, doi-trei prieteni la tuns. Aceștia își povesteau în șoaptă intimitățile, după care râdeau zgomotos, ținând ușa camerei închisă. Mămica, curioasă să afle care-i motivul acelor râsete batjocoritoare, a pus urechea la gura cheii. A rămas de-a dreptul uluită, aflând că feciorii râdeau de fetele și femeile din sat, cu care ei au întreținut relații sexuale. Erau nume de fete și femei cunoscute, și la care mămica nu se aștepta ca ele să fie așa, fără de minte. Rușine fetelor care și-au pierdut fecioria și nevestelor care n-au fost fidele soților lor. De acum nu mai aveau ce

pierde, au ajuns de răsul feciorilor, fiindcă în sat ele și-au pierdut onoarea.

Cu certitudinea adevărului pe care îl propovăduiește, biserica ne atenționează că: „Trupul trebuie să asculte de minte și nu invers. Mîntea trebuie să pună măsură inimii. Curăția- castitatea este casa prea iubită a lui Hristos și cerul pe pământ al inimii”. „Cea mai bună zestre pe care trebuie s-o aducă o fată este fecioria și virtutea”- a spus Terențiu. Eu mă raliez cu acest filozof, Terențiu, pentru că în două cuvinte a spus un mare adevăr. A te lupta cu tine însuși este lupta cea mai grea, a te învinge pe tine însuși este biruința cea mai frumoasă. Am aflat din experiența proprie că se poate... este vorba de stăpânirea de sine.

Această întâmplare, pe care mi-a spus-o mămica, înainte de a păși pragul clasei I de liceu, a fost busola care mi-a ghidat drumul întregii mele vieți.

„Cu multă trudă se păstrează cinstea

Și vrea să fie cât de cât iubită,

Dar pân' la urmă tot e răsplătită

În clipa când la asta nu te duce mintea”. (Charles Perrault)

Din întâmplările autentice povestite de mama, am înțeles că inima și mintea omului pot să fie „odihna lui Dumnezeu și chinuirea duhurilor rele sau odihna duhurilor rele și chinuirea lui Dumnezeu”.

Prin felul meu de a fi, îi moștenesc pe părinții mei, fiindcă sunt o persoană veselă. Dintotdeauna mi-a plăcut jocul și voia bună, însă toate la momentul oportun și cu măsură. În anii de liceu, de Sfintele Sărbători ale Paștilor și Crăciunului, dimineața, participam la slujbele religioase de la Sfânta Biserică, după-masă, la horele populare și serile, la bal. Vara, horele se desfășurau în zăvoiul din centrul localității, aproape de Gilort, iar iarna, ele se făceau în salon, la scuteală. Tot cu prilejul sărbătorilor mai mari, uneori seara, se organizau baluri pentru elevi și studenți. La balurile de la Novaci, care aveau loc pe atunci în sala Palatului Administrativ, veneau elevi și studenți și din satele apropiate: Pociovaliștea, Sitești, Cernădia. Prietenele de seama mea cu care mergeam la horă și la bal erau: Ileana și

Învățătoare, MARIA ȘANDRU

Marieta Tomescu, Despina Ștefănoiu și surorile Tudor de la Sitești. Cu toate acestea m-am simțit foarte bine, pentru că aveau un caracter frumos.

Privind compania mea de a merge la joc, de a juca și de a fi condusă înapoi de la joc acasă, eu i-am avut alături pe fratele meu, Ionică și pe verișorii mei primari, Victor și Gheorghită Porumbel, care, fiind cu câțiva ani mai mari decât mine, erau protectorii mei. La bal, la primele dansuri, eu eram partenera lor de dans și numai după aceea dansam și cu ceilalți băieți, prieteni cu fratele meu, Ionică. Aceștia erau: Gheorghită Flitan, Nicu Staicu și Aurel Negucioiu. Cel din urmă venea deseori pe la noi pe-acasă, el fiind colegul de bancă al fratelui meu, Ionică, la Liceul Comercial din Târgu-Jiu. Toți trei erau nu numai inteligenți și buni dansatori, ci și de caracter. Ei s-au realizat frumos în viață: Gheorghită Flitan a devenit medic, iar Nicu Staicu și Aurel Negucioiu profesori.

Dar și pe timpul acela erau și băieți neserioși, care puneau accent mai mult pe băutura decât pe dans și pe o petrecere frumoasă.

Când observam că mai multor băieți începeau să le alunece picioarele spre berea de la bar, eu îi ceream fratelui meu, Ionică și verișorilor mei să mă conducă acasă. Apoi, ei se întorceau la bal.

Eu nu am stat niciodată la bal până s-a dat marșul de sfârșit, ci totdeauna am plecat acasă mai din timp, pentru că am ținut la personalitatea mea, mai mult decât la jocul în sine.

Da, este logic că pudoarea, cinstea, fecioria, merită să fie respectate de întreaga opinie publică. Aceste convingeri care mi s-au întipărit în minte încă din copilărie, eu le-am păstrat, cu sfințenie, în adolescență, în tinerețe, după căsătorie și mărturisesc că mi-au fost și îmi sunt în prezent, de un real folos. Datorită comportării mele, am simțit și simt mereu nu numai iubirea lui Dumnezeu și a familiei mele, dar și a comunității pe care o respect și care mă respectă. Promovarea onoarei, eu am făcut-o nu numai fiicelor mele, Ileana și Ninel, ci și elevilor de la școala în care am funcționat.

MUNȚII PARÂNG SAU VĂRÂNG ?

Cercetarea trecutului îndepărtat al civilizației noastre pastorale utilizează multiple mijloace. Desigur, exigențele necesare ajungerii la adevăruri certe presupun utilizarea unor informații obținute pe mai multe căi și cu mai multe mijloace. Unul dintre acestea este filonul semnatic al cunoașterii, respectiv efectuarea unei „arheologii” plecând de la denumirile date locurilor și oamenilor. Aici ne sprijinim pe axioma potrivit căreia – cuvintele țin locul lucrurilor, fenomenelor, evenimentelor, exprimând caracteristicile acestora.

Pentru moment, ne oprim asupra denumirii – Parâng, zonă străveche de păstorit și de confluență dintre Mărginimea Sibiului, Oltenia de sub Munte și momârlanii din Valea Jiului. Dacă un substantiv denumește ceva, respectiv caracteristicile unui obiect, o realitate înseamnă că Parâng exprimă un relief, o trăsătură a liniei geografice, a vegetației sau o poziționare în raport cu punctele cardinale etc. Unele explicații apar de la începutul secolului XIX, de la Emile de Martonne, eminent cercetător francez al fenomenelor geografice, istorice și sociale românești, publicate în Buletinul Societății Române de Geografie, în 1906 și denumite Note explicative despre relieful Parângului și Soarbelor. Mai târziu, prin 1932, cunoscutul geograf I. Conea vorbește despre denumirea de Parâng, ca fiind identică, de fapt, cu Vărâng, pentru că așa pronunțau cuvântul momârlanii din Valea Jiului. Ambele cuvinte, după autorul sus citat, ar proveni din grecescul „pharangos”, care înseamnă groapă, zănoagă, adâncitură mare într-un teren.

Mai menționăm că N. Densușianu, în celebra lucrare –

Dacia preistorică – apărută în 1913, vorbește despre Parâng citându-l pe Eschil. La Eschil, numele acestui grup de munți este Pharanax și că aici locuiau Chalybii, cei mai remarcabili metalurghi ai lumii vechi. Prima observație care ne apare este că transcrierea denumirii de către Eschil, nu înseamnă că acești munți au așteptat 4–5000 ani până să-i boteze grecii. Locuitorii de o parte și de alta ai acestui lanț de munți din Carpații Meridionali, au dat ei denumirile convenite. Scriitorii greci, după cum reiese din întreaga etimologie a munților, apelor sau șesurilor din Dacia Preistorică, au reprodus, de regulă, denumirile date de populația care locuia în zonă. Existând însă dificultăți de pronunție și deci de transcriere, atunci au apărut denumiri care s-au îndepărtat, uneori, de sensul semantic original.

Dacă urmărim denumirile munților din jurul vârfului Parâng, constatăm că avem pe cele de Tărtărău, Gruiu, Florile Albe, Sliveiu, Setea Mare, Setea Mică, Pleșcoia, Mohoru, Păpușa etc. Toate aceste denumiri sunt date de populațiile care au trăit mii de ani pe aceste teritorii. Gruiu, de exemplu, este legat de tribul Gruienilor, menționat în scrierile istoricilor greci și romani, iar Oslea, peste Jiu, de la tribul Oscilor. Tărtărău este probabil o denumire de la Tartaros, ce înseamnă prăpastie întunecată, dar și de la Tatul și Taurus, care în pelasgă însemna munți înalți. Mai mult, în pelasgă, munte însemna Ur, parte de cuvânt care apare în Urda, Urzari, Ordinic (Urdinic), Stănișor (Stănicior) și mai ales la muntele Puru.

Dacă vom corela informațiile cuprinse în scrierile din Grecia homerică, ale romanilor și descoperirile arheologice de la

Polovragi (obeliscul din granit înalt de 1,01 m și lat de 45 cm), de la Baia de Fier sau Zidina Dacilor din Mehedinți, vom înțelege că aici a existat o civilizație străveche avansată. Așa se face că întâlnim la tot pasul altare primitive ridicate pentru divinități, coloane votive și comemorative situate pe vârful munților, sculpturi megalitice etc.

Revenind la numele de Parâng, există câteva ipoteze cu un grad mare de certitudine. Astfel, una dintre ele ar fi Pharang = loc înalt pentru mesagerii divinităților, în latina vulgară, angelus având tocmai acest înțeles. Dacă ne raportăm la poziția geografică a Parângului văzut dinspre cetățile dacice din Munții Orăștiei, respectiv Hațeg, acest vârf ne apare ca zona din care vine lumina puternică a sorelui în cea mai mare parte a anului.

O altă ipoteză este aceea că Parâng, așa cum apare și în unele dicționare, semnifică loc dărăpănat, în paragină, plin de petriși și lipsit de vegetație. Ideea este întărită și de existența denumirii date unui alt munte, aflat mai la răsărit și anume Paranginosul, în hărți având denumirea de Părăginosu. Pe unchiul meu, care a vărat ani de zile în acest munte, l-am auzit pronunțând doar Paranginosul. Dincolo de aceste fugare însemnări este necesar să arătăm că oamenii acestor locuri care dau viață munților de 5–6000 de ani au dat și denumirea acestora. Numele lor exprimă fie caracteristici ce țin de relief, de cei care au ciobănit generații de-a rândul aici, sau care semnifică evenimente ce țin de date sau practici străvechi, cum sunt Vârful Nedei, Poiana Muierii, Molidviș sau Coriciu.

Prof. univ. dr. Nicolae VINȚANU

REPORTAJ DIN STRĂINĂTATE

Prof. univ. dr. N. VINȚANU

Întorși din străinătate, stau de vorbă cu doi oameni - un bărbat și femeia sa. Îmi povestesc ce au făcut ei pentru o bucată de pâine. Au fost în Spania la cules de căpșuni, portocale, lămâi etc. Îmi spun că acolo patronii le-au luat actele de identitate pentru a nu putea pleca nicăieri. Doar muncă și iar muncă. La căpșuni era o normă cam de 100 de coșuri de 10 kg pe zi. Cei care nu și făceau norma trebuiau să stea până mai târziu, iar programul era de la 06:00 la 18:00. Mai spuneau că era acolo o femeie româncă împreună cu bărbatul ei spaniol, care cântăreau de fiecare dată tot ceea ce produceau românii. Li se dădea 600 de euro pe lună fiecăruia, iar ei trebuiau să plătească masa și cazarea. Mai rămâneau cam 700 de euro pentru amândoi, și se gândeau la copiii lor, cum să le cumpere multe bunătăți pentru Crăciun.

În Italia au fost la roșii, pe care le îngrijeau până se încheiau culturile. Au stat acolo circa 8 luni, după care au venit acasă. Munca acolo era un fel de chin, pentru că așteptau afară mulți oameni ca și ei. Tot așa, lucrau amândoi pentru 1.200 de euro. Au încercat și în Marea Britanie, unde erau mai bine plătiți - 8 lire pe oră, din care li se oprea 3 lire pentru masă și casă. Au fost la cartofi, în nordul insulei. Spun că acolo erau niște barăci în care oamenii dormeau și că aveau liber o zi pe săptămână. Nu conta dacă era duminică, marți sau joi. Femeile erau puse la banda rulată, iar bărbații cărau cartofii de la terminalul benzii până la camioane, circa 100 de metri, care se părea că erau trimise din Italia, Spania, Germania etc. Era o muncă sezonieră și trebuia să asigure sacii cu cartofi, așa le spunea șeful lor - cel mare.

Femeia îmi spune că aude mereu, în fiecare zi și noapte, banda rulată. Acolo era un fel de șef de schimb care țipa la ei toată ziua: să nu lase cartofi stricați. Îi întreb dacă au avut contracte scrise, încheiate printr-o firmă specializată pentru recrutarea forței de muncă. Ambii îmi spună că nu au avut astfel de contracte, pentru că erau zilieri și că la sfârșitul zilei de vineri se făcea plata pentru toată săptămâna. Atunci, cei care erau mai economi își făceau socoteala cum or să se întorcă acasă cu bani foarte mulți...

Aduc vorba despre autoritățile statului. Aceștia îmi răspund că nu au văzut niciun polițist, pentru că se știa că oamenii au venit din Europa de Est. Acolo era ca la armată - o slujbă după care doar te odihneai și a doua zi trebuia să fii din nou la serviciu. Femeia îmi spune că nu a suportat frig ca acolo în viața ei. Totuși, era un acoperiș deasupra capului, pentru că în Marea Britanie plouă cam toată ziua în sezonul cartofilor.

Mă gândesc la chinurile prin care au trecut cei doi soți, și că toate aceste rele poate nu s-ar fi întâmplat dacă în țara noastră ar exista o agricultură organizată. La noi stau pomii cu roadele bogate, pe care nu are cine să le culegă.

Avem și noi pământ în care cresc cartofi, pentru că acolo unde este ferigă, se pot cultiva cartofi. Dacă la cei 600 de euro pe lună, cât câștigă ai noștri pe acolo, luăm în considerare casa, masa și drumul dus și întors, atunci aproape că nu le mai rămâne nimic. Oamenii se duc acolo crezând că vor fi mai bine plătiți. Se pare că ar fi o modă să lucrezi în Occident. Mulți nu prea își pun problema că „anii se duc ca banii” și ajung la bătrânețe.

Mă gândesc la casele părăsite din România, pentru că unii oameni au plecat în Occident. În drumul spre Giurgiu am văzut într-un sat vreo 15 case părăsite. L-am întrebat pe un cetățean ce se întâmplă cu casele oamenilor, iar acesta m-a întrebat la rândul său dacă vreau să cumpăr o casă, pentru că sunt multe la care proprietarii nu au mai venit. Așa cred că sunt în multe localități din România. Să vezi toate aceste case părăsite, și oamenii plecați în Occident, este un lucru dezolant. Și la noi, pe Plăieț, sunt case părăsite, pământuri pline de mărăcini. Ba că unii au murit și nu a mai venit cineva să stea acolo, ba că alții au plecat. Este un fel de mișcare a populației, care se duce acolo unde găsește loc de muncă. Dar dacă te întorci în sat și nu mai auzi cocoșul cântând, este un semn că oamenii au plecat și locul seamănă cu un cimitir.

Avem pământ bun, codrii cum nu sunt în alte părți, dealuri, munți, câmpii. Într-un fel, o țară mănoasă. Dar dacă trebuie să trăiești în altă parte, totul se sfarmă. M-am uitat la cei doi soți ce au înțeles să trăiască departe de țară. Revin iar la învățătura din bătrâni, care spune cam așa „dacă și-a pierdut speranța, omul se prăbușește”.

ÎNTRUNIRE NAȚIONAL-ȚĂRĂNISTĂ LA NOVACII GORJULUI

Cristian Grecoiu

„În comuna Novaci a avut loc o însuflețită manifestație pentru partidul național țărănesc, la care au participat peste 1580 de țărani. În poiana din fața casei fruntașului țărănist local Culiță Comănescu, șeful sectorului local, au vorbit domnii Gh. Catană, C. Dănășel, Al. Forțofoi, Mihai Căprescu și avocat Ștefan Arjocianu, care au criticat cu violență guvernarea liberală, cerând în numele masei un guvern național-țărănesc, singurul care poate aduce soluționarea gravelor probleme care se pun masei țărăniste și peste care nu se mai poate trece. Domnul Grigore Geamănu, secretarul general al organizației de Gorj, arată că biruința de la Mehedinți și Hunedoara este semnalul acțiunii de luptă care va duce la realizarea Statului țărănesc, pășindu-se astfel la o nouă etapă pe care țăranul român o are de îndeplinit, în istoria neamului. Imperativul luptei țărănești este cu atât mai puternic în Gorj, județul latifundiarilor și al resturilor istorice ciocoiești. Domnul Ion Isac, învățător, fost deputat arată că partidul liberal s-a împotrivit cu îndârjire, în tot cursul istoriei, la orice încercare de democratizare a țării și de promovare a țărănimii, care este singurul element civilizator al statului.

Cuvântarea d-lui deputat Vasile Arjocianu:

Primit cu îndelungate ovațiuni, șeful partidului național țărănesc din Gorj, rostește în esență următoarea cuvântare: „Dacă chemarea și prezența

noastră aci a putut stârni oarecare nedumeriri, crezându-se în ajunul vreunor alegeri, noi vă asigurăm că n-am venit să vă cerem voturi, ci am rămas credincioși unui vechi obicei, pe care îl păstrăm de la plămădirea partidului nostru, acela de a vă vedea mereu, de a vă consulta și cerceta nevoile. Noi nu suntem ca doctorii ce stau departe sau trec în goana mașinei de-a lungul satelor, ci venim să punem urechea acolo unde clocotește durerea și nu însoțiiți de jandarmi și bande de bătăuși, aruncându-vă cuvinte de hulă, ci venim cu brațele și sufletul deschise adresându-vă cuvinte de iluminare, de adevăr și de dreptate. A venit partidul liberal, pe care l-ați primit, cu neîncredere, presimțaji și șiragul unor nenorociri, ce aveau să se abată, asupra țării și asupra capetelor și în schimb au semănat anarhia de la un capăt la celălalt al țării. Au pretins că în acele două scurte guvernări ale noastre, ne-am arătat nepricepuți. Nepricepuți să fi fost noi când din adâncă prevedere am adus și împărțit gratuit porumb la cei lipsiți scăpându-vă de foamete? Nepricepuți când am căzut birurile, am desființat robia șoselelor, împărțind-o după putere și avere, desființând taxa de succesiune etc. Dar unde e priceperea liberală? Au promis că vor face să joace banii, vor ieftini viața, vor face o conversiune dreaptă etc. În schimb au mărit dările, banul joacă dar în pungile lor, viața s-a scumpit de trei ori, conversiunea n-a fost decât o vastă afacere liberală prin care statul a fost obligat să plătească timp de 17 ani Băncii Naționale, câte 480 milioane lei, adică tot tu birnicule, pentru a reface băncile liberale. Vom veni să punem statul pe temelii noi, vom croi o altă soartă țăranului. În zadar asmut liberalii orașele în contra noastră, orașele nu pot trăi fără sate, căci satele adăpostesc albinele lucrătoare, care le agonisesc avutul”. Vorbind apoi de alegerile de la Mehedinți, domnul Arjocianu explică rolul gărzilor țărănești, grație cărora, s-au putut desfășura în liniște și libertate alegerile de acolo. Domnia sa arată de asemenea cât de utile va fi rolul acestor gărzi în viitorul stat țărănesc, când ele vor forma echipe sociale înlocuind jandarmii și păzind avutul și libertatea cetățenilor. „Ascultați-ne glasul noi nu suntem partid de străini sau târgoveți” ci „partid de țărani, în însăși fruntea partidului stă cel mai înțelept țaran Ion Mihalache”. „Mergeți și răspândiți cele auzite aici, asemenea apostolilor lui Crist”.

Întrunirea a luat sfârșit la orele două după amiază. Fruntașii țărăniști, printre care am remarcat și pe domnul profesor Mircea Părvulescu, domnul Gh. Dobrescu, avocat și preot Șocu-Drăgoești, au fost viu aclamați la plecare de mulțime.”

(„Adeverul” din 16 martie 1936, pag. 6)

Lada cu amintiri

CU MAESTRUL TARAGOTULUI DUMITRU FĂRÇAȘ LA NOVACI

Era către sfârșitul anilor '80, cu vreo 3 ani înainte de Evenimentele din Decembrie 1989. Spectacol mare la Novaci. Între cei care urmau să cânte se număra și maestrul taragotului, Dumitru Fărcaș. Interes major în rândul iubitorilor de folclor din Novaci. Sala plină.

Ca de obicei, Dumitru Fărcaș își respecta admiratorii săi. Poate a fost printre pușinii care atunci când intra pe scenă uita să mai iese de pe ea. Asta însemna respect pentru public, seriozitate și pasiune. Dumitru Fărcaș cu taragotul său fermecat parcă venea de undeva, dintr-o altă lume. El nu cânta, el vibra, mângâind taragotul său, se juca pur și simplu cu el. Era atâta măiestrie în tot ce făcea, încât trebuia să-ți dai seama că totul vine din inimă, din suflet de român adevărat.

Să-l ai pe Mitruț Fărcaș lângă tine și să-i dai drumul să plece așa, dintr-o dată, parcă nu seamăna a bine. De altfel, pregătisem momentul cu minuțiozitate încă de la venirea lui în Novaci. Așa că, după spectacol, l-am invitat în biroul meu din Casa de Cultură.

Împreună cu câțiva prieteni am petrecut o noapte de vis. Mitruț Fărcaș s-a dezlănțuit. Taragotul său fermecat nu mai putea fi oprit. Pe la șase dimineața, în picioare, rezemat de birou, Mitruț Fărcaș cânta de aveai impresia că răsună munții din apropiere și că Gilortul s-a oprit din curgerea lui multiseclară.

Constantin DĂRVĂREANU

BISERICA ÎN PLAIUL NOVACILOR

„Posturile se țin mai mult în Novacii Străini, bătrânii respectându-le cu sfințenie” (Constantin Lianu)

Localitatea noastră atestată cu mai bine de o jumătate de mileniu-n urmă este gazda mai multor lăcașuri de cult. De-a lungul vremurilor biserici din lemn au ars ori s-au distrus după ce generații de novăceni se-nchinaseră între pereții acestora. Unele au rezistat mai mult altele mai puțin, iar azi despre cum or fi fost prima sau primele bisericuțe înjghebate aici, aproape de valurile Gilortului, nu știm mare lucru. Novăcenii au fost mereu oameni credincioși. Cu sute de ani în urmă au construit schituri, bisericuțe din lemn, iar mai târziu din piatră, așa încât la o localitate ce nu depășește cu mult 5.000 de suflete, astăzi sunt funcționale vreo 12 biserici, incluzând una și din satul Cernădia, azi comuna Baia de Fier, la care și novăcenii din Bercești merg cu regularitate, fiind din vechime și biserica satului lor, cel puțin pentru o parte dintre ei.

Așa cum vom vedea ori ne vom aduce aminte între slovele cărții, unele dintre ele au fost ridicate cu veacuri în urmă și nu mai știm de către cine ori în ce condiții; despre altele cu ajutorul unor însemnări uneori incomplete și neclare am aflat câte ceva despre cei ce au contribuit la ridicarea ori sfințirea lor. Unele au fost opera localnicilor, a novăcenilor, a hirișeștilor, a pocio-văliștenilor, a cernăzenilor, iar pentru altele cei veniți dinspre alte zări au decis definitiv că trebuie înălțate, aici pe plaiurile Novaciului. Unii chiar și-au adus biserica din sat, după ce așeza-se-vor definitiv la Novaci, alții au (re) construit ori au (re)sfințit noi lăcașuri, le-au pictat, le-au curățat ori le-au modernizat, în pas cu societatea locală. Tuturor celor ce au avut o contribuție cât de mică, la perpetuarea credinței novăcenilor, cunoscuți dar mai degrabă uitați le dedicăm cele ce urmează, câteva

aspecte conexe trecutului bisericilor noastre, precum și prezentului acestora!

Dintre tipurile consacrate de biserici întâlnite pe pământ românesc, din categoria celor în formă de cruce bizantină nu avem în zona noastră, însă cele vechi, ridicate din lemn în urmă cu mai bine de un veac ori chiar două au formă de corabie, așa cum e cazul și al

bisericilor de lemn din Vlădoi (azi Schela), Novaci-Români (azi str. Brezulescu) și Novaci-Străini, Biserica cu hramul Nașterii Maicii Domnului (azi str. Rânca). Bisericile construite ceva mai târziu în principiu din zid, de dimensiuni mai mari și cu turla înalte se încadrează în stilul actual românesc al lăcașelor de cult.

Fără Biserică, Novaciul n-ar fi rezistat în timp. Fără un loc de închinare și slujbă oricât de impropriu era sub aspect material, comunitatea s-ar fi destrămat. Până mai în urmă cu un veac și jumătate, principalele decizii ale satelor se luau în biserică. Apoi principala disciplină pe care o învățau copiii la școală era religia, iar astăzi printre multele preocupări ce le avem: afaceri, servicii, proprietăți, diverse munci ori alergături de tot felul, biserica este locul care ne unește și ne reunește pe toți din felurite motive!

Adelin UNGUREANU

Manuela UNGUREANU

(Viața bisericăscă de odinioară la izvoarele Gilortului)

CIOBANUL DIN ZĂNOGUȚA

(Din amintirile lui Gheorghe Băloi-Cernădia)

ION STAIUC

RAIUL DIN BASARABIA

Miorița o cântă ciobanii mei de parcă se coboară cerul pe pământ

[Roșca Matache, 72 ani, Cornova-Ungheni (Basarabia), 1935]

„În anii 1942-1943, când Basarabia a fost ocupată și au fost deportați toți oamenii din ținutul Basarabiei, s-a auzit că toată câmpia Basarabiei este plină cu grâne, a rămas a nimănui și că se poate ierna acolo foarte bine cu oile.

În toamna anului 1942, ciobanii din Poiana Sibiului, Novaci și Vaideeni și-au luat oile și au plecat în Moldova, au trecut Prutul și au iernat în Basarabia. Acolo au găsit tot felul de bunătăți: cai abandonăți pe câmpurile pustii, porumb prin pătule, case pustii și conace pă câmp cu cereale.

S-au așezat acolo, au iernat și au început să care de la casele pustii mobilă și le-au cărat cu căruțele în gări unde era mai aproape și trimiteau cu trenurile la Miercurea Sibiului și la Săliște.

Au stat iarna, vara și cealaltă iarnă, până primăvara prin luna lui aprilie. După ce fătaseră cam jumătate din oi, s-a întors frontul și care au fost mai aproape de podul Prutului, au luat și mieii și i-au trecut Prutul, iar alții au lăsat mieii închiși și au fugit numai cu oile, numai să poată trece Prutul. În două zile și două nopți, treceau pă pod zi și noapte turme de oi, căruțe, animale, de nu era loc, nici să treci printre ele. Au fost în jur de 150 de cărduri, din Poiană, 25 din Vaideeni și

15 din Novaci. Turma lui Mitu Onușu se afla la o distanță de 70 km de pod și când a ajuns la pod au trecut două cărduri, iar al treilea a fost bombardat. 700 de oi au căzut în apa Prutului.

Din Cernădie au fost așa: Ion Benzână, Gheorghe Benzână, Ion Cărigoiu, din Novaci: Petre Pienaru, Scăriceanu, Ilie Porumbel, Piluțoiu, Floricel, Ion Iliete, Mitu Iliete, Gheorghe Comănescu, Ion Drăgănoiu, Ion Vărzaru.

Atunci s-a întărit Poiana Sibiului față de Jina. Înainte erau mai bogați jinariii, că aveau pământ. Poienarii nu aveau, erau oameni mulți și pământ puțin. Fiecare poienar, care aducea la gară la Miercurea vite cu vagonul, aducea și bunuri (mobilă, haine, unelte etc.). Cât au stat în Basarabia și-au dublat și oile că nu aveau cui vinde mieii și de cheltuit nu cheltuiau nimic cu ele.

Prin luna lui aprilie, când s-a întors frontul, la podul Prutului, au rămas 10-15 cărduri de oi netrecute Prutul. Alea acolo au și rămas.

Într-o seară pe la 8,00 a venit un avion francez di la linia întâia a frontului, di pă Volga din Rusia și a bombardat podul. S-a dus pă apă tot ce era pă pod: oile lui Dumitru Onușu și alte oi tot din Poiană, în jur de 3.000 de oi. Și măgarii s-au înecat în apa Prutului, apă mare venită din topitul zăpezii din vârful Hovârla, înalt de peste 2.000 de metri, în Munții Maramureșului aflați pe teritoriul Ucrainei”.

Alexandru Delu Opriteșcu

FIORUL IUBIRII

O, cât aș da să pricep
De ce e sortit omul
Să tacă, să-l macine încet
Iubirea, amorul.

Învins în cuget trupesc
Găsesc femeia curată,
Cu mii de patimi iubesc
Natura-i ciudată.

În ochii ei se ascund
Priviri ce trupul desfată,
Trăiri ce nasc în străfund
Pupila dilatată.

O geană strecoară-n adânc
Văpaia ce mintea îmbată
Și inima-n ritmuri de țânc
Învață să bată.

Cuprins în mreja iubirii
Trăiesc pentru tine și mor
Eu simt în reacția firii
Fiorul de amor.

Amurgul ce-n taină revine
Se cerne prin sită,
Amorul descinde în vine,
Iubirea-n ispită.

Lucia Silvia Podeanu

RUGĂCIUNE

Popor asuprit de milenii
Degeaba-ngenunchi iar și iar,
Doar munții stau veșnic de veghe
Și-s triști ca și plânsul amar.
Trec hoarde barbare pe-aicea
Vor tot ce e bun de luat
Dar cei care sunt azi stăpâni
Ne vor un popor exilat.

Ajută-le, Doamne, să fie
Ușori ca și pleava în vânt
Și lasă străbuna moșie
Copiilor noștri cei buni!

TU EȘTI

Tu ești lumina
dintr-o stea,
Pe care-o vrea
inima mea.
Și pentru că n-o
poate avea,
Se va urca-ntr-o zi
la ea.

Stele în cer
vor străluci
Când inima cu
steaua se va întâlni
Și vor cânta și
vor trăi acolo sus
Poveste cum puține îs.

Tu vei rămâne aici
mereu
Lumina sufletului meu.

Ion Florea

CÂNTECELE STRĂBUNILOR

Cântecul străbunilor sunt
Frumoase, că-s scoase din brazde de pământ
Și în ceasuri de tihnă și tăcere
Urmașii lor le-ascultă cu plăcere
Și-ngenunche, ca la cruce,
Fiindcă-s spuse-n limba cea mai dulce.
Vin de-a rostogolul sau lin pe ape repezi,
Vin din câmpia peste care Jiul
Îi mai slăbește valului frâul,
Plutesc de-asupra pădurilor sonore,
Sar din ritm de nemuritoare hore.
Sunt cântecul prin care
Omenirea a devenit nemuritoare
Și-au ars în plămâni-atător țărani
De-aproape două mii de ani.
Nu ne lăudăm, dar nu le vom uita nici noi
Chiar dacă nu mai mergem pe brazdă după
boi.
Le vom cânta la fel de clocotitor
Cu glas dulce, izbăvitor.

DIN POVEȘTILE PREOTULUI ICONOM STAVROFOR ILIE CALOTĂ

La invitația distinsei mele colege de liceu, Pinel, Coana Preoteasă, cum se zice în popor, zilele trecute am făcut o vizită familiei Preotului iconom stavrofor Ilie Calotă. Scopul vizitei a fost de a depăna amintiri din viața noastră. Atât colega mea, cât și Părintele Ilie Calotă s-au dovedit a fi doi povestitori impresionanți.

Am stat de vorbă vreo trei ore, dar ne-ar fi trebuit cel puțin o săptămână pentru a depăna măcar o parte din amintirile care ne-au însoțit viețile de-a lungul anilor. Într-o viață, omul trece prin multe, și prin bune și prin rele. Familia Preotului iconom stavrofor Ilie Calotă, a trecut și ea prin bune și prin rele. Cele bune farmecă sufletul și inima, cele rele sunt cuprinse de nostalgie, de tristețea vremurilor prin care trecem, de necazurile prin care suntem nevoiți să trecem într-o viață, unele dintre ele independente de voința noastră, altele pricinuite de ființe umane care ne umbresc uneori viața.

Din toate destăinuirile familiei Preotului Ilie Calotă, unele dintre ele stropite cu lacrimi, am desprins o idee genială: „Nu noi judecăm faptele rele sau oamenii. Judecata vine de sus”. Impresionant!

Și acum, una dintre poveștile adevărate pe care mi le-a relatat Părintele Ilie Calotă cu har de mare povestitor, cu calmitatea-i caracteristică.

Preot iconom stavrofor Ilie Calotă:

„Eram la Parohia Musculești, satul Rogojina. Într-o parohie găsești oameni cu care ți-e drag să stai de vorbă și de la care ai ce învăța, oricâtă carte ai avea. Mi-a plăcut un caz cu două familii din sat: Ghimpău Vasile și Ilie Murgu. Ghimpău Vasile s-a dus la Ilie Murgu care se ocupa și cu aratul pe la familii din localitate. Lui Murgu Ilie îi cam plăcea să bea. Celălalt, Ghimpău, era un om calculat, cu răbdare din cale afară, ceea ce se va vedea și din cele ce urmează.

Ghimpău i-a zis lui Ilie Murgu:
-Bă, Ilie, bă,
-Da, Domnu Vasile
-Bă, nu vii să-mi ari și mie o bucățică de pământ de lângă casă?
-Cum să nu, mâine vin.

Ilie Murgu i-a cerut niște bani lui Ghimpău, spunând că are soția bolnavă și trebuie să-i cumpere medicamente. Ilie Murgu a luat banii, a cumpărat băutura, s-a îmbătat și nu s-a mai dus a doua zi să-i are bucata de pământ lui Ghimpău.

Pe la prânz, Ghimpău s-a dus acasă la Ilie, i-a răspuns, a ieșit afară la Ghimpău care nu s-a arătat a fi supărat.

-Bine bă, Ilie, nu veniși la mine să-mi ari.

-Sunt cam bolnav bă, Vasile.

-Înjugă bă vacile, vino la mine, dăm niște lucernă la vaci, bem o țuică bună de-a mea și niște vin din ăla altoit. Până mănâncă vacile luăm ceva, apoi zbârcăim un pic locul și gata, după care Ghimpău a plecat.

Când a auzit Ilie că e vorba de o țuică, de vin, și că doar zbârcăim puțin, a înjugat repede vacile și s-a dus la Ghimpău acasă, aproape să-l ajungă din urmă.

Ghimpău a ieșit din casă, i-a spus lui Ilie să bage vacile în curte, să închidă porțile, să nu-i vadă lumea ce fac ei până mănâncă vacile. Și așa a făcut Ilie cu gândul în altă parte, nu la arătură.

După ce a închis porțile, Ghimpău i-a zis lui Ilie: „acuma, du-te acasă, adu-mi banii, dacă nu, căruța și vacile rămân aici”.

Ilie s-a dus acasă, a împrumutat bani de la altcineva, i-a dat lui Ghimpău și și-a luat căruța și vacile.

De atunci, ori de câte ori îl întâlneam pe Ghimpău, ne amuzam pe seama zbârcăitului, iar întâmplarea cu cei doi a rămas de pomină în toată comuna”.

Constantin DĂRVĂREANU

Ion C. Duță

Suntem aici...

Suntem aici de-odată cu veșnicia
Și curgem odată cu timpul, odată cu Gilortul
Care duce vestea veșniciei noastre
Spre hotarele lumii.
Aici Dumnezeu ne-a așezat din începuturi
Temelie pentru a clădi Țara Parângului
Pe oasele străbunilor noștri.
Suntem aici să străjuim veșnicia
Apărând-o cu crucea de pe care
Se scurg șiroaie, sângele Domnului
Amestecându-se cu lacrimile noastre.
Când ne-a fost greu, am născut bocetul,
Când ne-a fost dor, am născut doina,
Când ne-a fost obidă mai grea
Am născut Călușarii ca să batem brazda pământului
Gilortul a fost născut să spele
Oasele neamului nostru
Pentru a se prezenta curate Împăratului Lumii
Când El le va îmbrăca iarăși
Pentru o nouă veșnicie!

Dintr-un colț de cer

Dintr-un colț de cer de vară,
Într-o seară
M-a privit, clipind, o stea
Și-am simțit întâia oară
Că-s îndrăgostit de ea.

Am rugat-o să coboare
În ponoare
S-o mângâi pe plete de-aur.
Vântul travestit în graur
În zbor lin aduse-o boare
De parfum de crin și laur
Și-o scrisoare
Că nu poate ca să vină
Niciodată în grădină,
Că-i de lună consemnată
(Biata fată!)

Pentru nu știu ce pricină.

Rupe, draga mea, consemnul
Și însemnul
Să nu te mai știe luna.
Că de vii, îți pun cununa
Din flori roșii de lumină
Și-ai să fii pe totdeauna
Stea-n mirifica-mi grădină!

Neliniștile chicotesc

Draga mea cu ochi ca zarea,
Neastâmpărați ca marea,
Când mă chemi, când mă respingi,
Dorul să mă lege-n chingi.
Te-aștept seara pe Măgură
Să vii ca să ne dăm gură,
Iar de-i lună și nu vii
Luncile rămân pustii,
Apele trist lunecă,
Cerul se întunecă,
Stelele se adumbresc,
Plopii din frunze jelesc,
Neliniștile chicotesc.

Lada cu amintiri

BANII LA CIORAP SE ȚIN

Anul 1979, toamna. Se anunța mare spectacol la Novaci cu Amza Pellea. Într-una din zilele premergătoare spectacolului mă trezesc cu un telefon. La capătul celălalt al firului era chiar Amza Pellea. M-a rugat să-i fac rost de o pereche de ciorapi din lână pentru ziua în care urma să vină la Novaci.

Am vorbit cu femeia de serviciu să-i lucreze urgent perechea de ciorapi. În ziua spectacolului, lume puhoi la Casa de Cultură. Venise parcă tot Novaciul să-l vadă pe monstrul sacru al comediei românești, care ne-a cucerit pe toți cu momentele sale deosebit de spumoase din care nu a lipsit „Leana lu’ zăpăcitu din capul satului”. Atmosferă de vis. Într-adevăr, Amza Pellea a fost unul dintre cei mai mari actori pe care i-a avut această țară.

După spectacol ne-am întâlnit în birou unde și-a primit și banii conveniți pentru reprezentare. I-am dat ciorapii, mi-a mulțumit și apoi a pus banii într-unul din ciorapi și a zis: „Banii la ciorap se țin”.

Am stat de vorbă mai bine de o jumătate de oră. Extraordinar actor, extraordinar om! Păcat că s-a dus prea repede.

Constantin DĂRVĂREANU

Ion Florea

Extravaganță

Luna-i lună, steaua-i stea.
Pân' la crama cu candori
E un drum ce nu mai vrea
Să mă-mbie cu bujori.
Între brazi deosebiri.
Curcubeie în balans
Peste tot numai iubiri.
Crinii s-au gătit de dans.
Plus de farmec, plus de dor
Timpu-și arde firul minim

O baladă și-un izvor
Mă surprind în ceasul intim.
Brazilii vin și vor să intre
În complexu-mi nou și unic
Visul vine, visul trece printre
Tot ce sincer vă comunic.
Pârguite de lumină
Râd rășinile pe brazi.
Astă seară am la cină
Clanul cerbilor nomazi.
Se servesc bujori de rime,
Crizanteme de cerneală
Se impun tăceri sublime
Și iubirea mea de țară.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef
Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.
Alina ȚICU, redactor
Cristian GRECOIU, redactor
Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

Publicație lunară tipărită cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare:
RODICA TEIȘI